

Dosarul nr. 3ra-970/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: V.Ciurac)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A.Minciuna, V.Negru, E.Palanciuc)

Î N C H E I E R E

16 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Eduard Melnic împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actelor administrative,

împotriva deciziei din 22 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 23 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La data de 17 aprilie 2019 Eduard Melnic a depus cerere de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actelor administrative.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că este fost angajat al Ministerului Afacerilor Interne, la moment pensionar al MAI, exercitând până la momentul concedierii funcția de medic terapeut în cadrul INP a IGP a MAI.

A subliniat că, în urma emiterii ordinului de încetare a raporturilor de serviciu, subdiviziunile abilitate ale IGP a MAI au întocmit certificatul despre întreținerea bănească, în baza căruia reclamantului i s-a calculat și s-a stabilit pensie pe linia MAI, iar în confirmarea acestui fapt, reclamantului i s-a eliberat livret de pensionar, unde s-a indicat că începând cu data de 29 iunie 2018, dânsului i s-a stabilit pensie în sumă de 4 502,86 lei.

Drept confirmare a faptului calculării și stabilirii pensiei, începând cu luna iunie 2018, reclamantului i s-a achitat pensia prin intermediul BC Moldova-Agroindbank SA. Astfel, la data de 4 septembrie 2018 la contul său bancar a fost eliberată suma de 13 808,77 lei, unde este indicat că această sumă reflectă „Pensia”, care reprezentau plățile pensiei pentru perioada anterioară de la momentul stabilirii acesteia. Plăți similare au fost efectuate și la data de 3 octombrie 2018 (4502,86 lei)

și la 2 noiembrie 2019 (4502,86 lei). Ultimele reflectă clar suma de 4502,86 lei, care este suma pensiei stabilită.

A mai invocat că ulterior, începând cu luna decembrie 2018, pârâta a încetat să-i achite pensia, motiv pentru care la data de 8 februarie 2019 s-a adresat în adresa acesteia cu cerere prealabilă, solicitând să-i fie reluată achitarea pensiei, însă prin răspunsul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale, Oficiul Ciocana, recepționat la data de la 18 martie 2019, s-a refuzat în admiterea cerințelor, pe motiv că nu s-au întrunit condițiile de vechime în muncă.

În opinia sa, refuzul autorității publice în ce privește solicitarea reclamantului de a continua achitarea pensiei stabilite, este neîntemeiat și lipsit de suport juridic, deoarece pensia reclamantului deja a fost stabilită și achitată, fapt care nu îndreptățește motivația referitor la refuzul calculării și stabilirii pensiei.

În așa fel, în corespundere cu prevederile articolului 48 al Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, pensiile persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne se stabilesc de către Casa Națională de Asigurări Sociale, în modul stabilit de Guvern.

Totodată, în corespundere cu prevederile articolului 49 al Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, acordarea drepturilor la pensie sau respingerea cererii de pensionare se face prin decizie, emisă de organul de asigurări sociale în termen de 30 de zile de la data depunerii cererii cu toate actele necesare.

Odată ce în perioada iunie-noiembrie 2018 reclamantul a primit pensie, înainte de aceasta a primit livret de pensionar în care a fost indicată mărimea pensiei și termenul de plată a pensiei, prin urmare anterior acestui moment a fost emisă decizia de stabilire și achitare a pensiei. Or, stabilirea și achitarea pensiei în lipsa unei careva decizii în acest sens nu putea avea loc, așa cum și nu putea să fie eliberat un act confirmativ în acest sens, legitimația de pensionar nr. 383853 din 11 septembrie 2018.

Reieșind din cele expuse, reclamantul a subliniat faptul că ulterior emiterii unei decizii de stabilire a pensiei nu poate fi emis concomitent o decizie de refuz de stabilire a pensiei, fără ca decizia de stabilire a pensiei să fie anulată.

În același timp, motivul invocat de pârât referitor la așa-zisa decizie de refuz în stabilirea pensiei, a relatat că și aceste motive nu sunt întemeiate, deoarece în conformitate cu prevederile Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, Hotărârii Guvernului nr.78 din 1994 și Hotărârii Guvernului nr.1018 din 2014, reclamantului i se calculează o vechime în muncă în mărime de 23 ani 06 luni și 06 zile, fapt care nu corespunde calculului invocat ulterior stabilirii pensiei de către pârâtă.

Prin urmare, nici motivul privind neîndeplinirea condiției de stagiu nu poate fi admisă și contrar prevederilor Hotărârii Guvernului nr.78 din 21.02.1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele

organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției și sistemului penitenciar, așa cum și contrar prevederilor Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din coipul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, pârâtul a refuzat unilateral continuarea achitării pensiei reclamantului.

În asemenea circumstanțe, Eduard Melnic a depus prezenta acțiune în contencios administrativ, solicitând a considera ilegală suspendarea achitării începând cu luna decembrie 2018 a pensiei calculate, stabilite și achitate de la 29 iunie 2018; a considera ilegal refuzul pârâtului Casei Naționale de Asigurări Sociale de a continua plata pensiei; a obliga Casa Națională de Asigurări Sociale de a-i achita reclamantului pensia stabilită pentru data de 29 iunie 2018 în mărimea de 4502,86 lei începând cu momentul suspendării - luna decembrie 2018; a considera ilegală decizia, prin care s-a refuzat la stabilirea pensiei; încasarea din contul pârâtei în beneficiul său a cheltuielilor de judecată suportate de reclamant pentru acordarea asistenței juridice.

Prin hotărârea din 23 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cererea de chemare în judecată depusă de Eduard Melnic a fost admisă parțial, fiind recunoscută ilegală suspendarea achitării, începând cu luna decembrie 2018, a pensiei calculate, stabilite și achitate lui Eduard Melnic de la 29 iunie 2018. A fost considerat ilegal refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale de a continua plata pensiei lui Eduard Melnic și a fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale de a-i achita lui Eduard Melnic începând cu momentul suspendării pensiei – luna decembrie 2018, pensia stabilită pentru data de 29 iunie 2018 în sumă de 4502,86 lei. A fost recunoscută ca fiind ilegală decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.1280 prin care s-a refuzat în stabilirea pensiei reclamantului Eduard Melnic. În rest, pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la data de 25 octombrie 2019 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel nemotivat, care ulterior la 12 februarie 2020 a fost completat cu motivare, solicitând casarea hotărârii contestate cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea cererii de chemare în judecată.

Prin decizia din 22 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 23 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a reținut ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe de admitere parțială a acțiunii, or, prima instanță just a stabilit că, organul de asigurări sociale nu a controlat autenticitatea actului ce confirmă vechimea în muncă, dar a refuzat calcularea pensiei, punând la îndoială legalitatea modului în care angajatorul a calculat stagiul de muncă al reclamantului Eduard Melnic, împrejurare care depășește noțiunea de control al autenticității.

Altfel spus, Casa Națională de Asigurări Sociale în temeiul normelor de drept material, poate verifica actele eliberate de angajator doar cu privire la elementele de fapt, nu și cele de drept.

În acest context, argumentul apelantei potrivit căruia, perioada de activitate a reclamantului în cadrul Centrului experimental științific și cercetare „Logopolis Arbore”, nu poate fi însumată în stagiul total de cotizare, deoarece în perioada vizată,

intimatul nu a avut achitări de contribuții, nu poate fi reținut, deoarece asiguratul (angajatul) nu poartă nici o obligație față de îndatoririle angajatorului, iar autoritățile statului urmează să întreprindă măsuri întru încasarea contribuțiilor datorate. Or, dreptul la pensie în cazul dat se stabilește reieșind de vechimea în muncă a persoanei și nicidecum de faptul achitării/neachitării instituției în care activează persoana a contribuțiilor asigurării sociale.

Prin urmare, argumentele apelantei Casa Națională de Asigurări Sociale urmează a fi respinse, or, prin lege, aceasta este obligată să-i stabilească și să-i calculeze pensia reclamantului, reieșind din certificatul prezentat din data depunerii cererii. În caz contrar, respingerea acestei cerințe a reclamantului va duce la încălcarea dreptului de proprietate al acestuia asupra părții de pensie neprimită, fapt ce ar încălca atât un drept constituțional, cât și ar contraveni practicii judiciare naționale și principiilor CEDO.

Având în vedere cele menționate, instanța de apel nu a reținut restul argumentelor apelantei Casa Națională de Asigurări Sociale, deoarece aceasta interpretează eronat normele de drept și situația de fapt, pe când concluzia primei instanțe este rezultatul unei interpretări corecte a normelor de drept material cu aprecierea juridică cuvenită a probelor, din care considerent soluția instanței de fond referitoare la admiterea parțială a acțiunii este legală și întemeiată.

Invocând ilegalitatea deciziei enunțate, la 29 iulie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a contestat-o cu recurs nemotivat, care ulterior la 2 octombrie 2020 a fost completat cu motivare, solicitând repunerea în termen a motivării recursului, admiterea acestuia, casarea integrală a actului judecătoresc ce constituie obiectul prezentului recurs cu pronunțarea unei decizii noi, de respingere a acțiunii.

În susținerea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate în referința asupra cererii de chemare în judecată și în cererea de apel motivată anexate la dosar, suplimentar invocându-se decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material.

În concluzie a invocat că instanța de apel s-a eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de înfăptuire a actului de justiție, a examinat superficial circumstanțele cauzei, nu a intrat în esența litigiului și nu a apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Recursul se declară inadmisibil în special când motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2).

La rândul său, art. 245 alin. (2) Cod administrativ, reglementează expres că motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Din interpretarea corectă a prevederii legale enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

La acest capitol, instanța de recurs reține și prevederile art. 96 alin. (1) Cod administrativ, conform cărora notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

În corespundere cu art. 33 Cod administrativ, comunicarea interinstituțională și comunicarea cu participanții sau cu publicul în cadrul procedurii administrative se face prin orice mijloc (verbal, poștă, telefon, fax, poștă electronică etc.), acordându-se prioritate mijloacelor care asigură o mai mare eficiență, rapiditate și economie de costuri.

Relevanța la caz au și prevederile 63 alin. (1) Cod administrativ, potrivit cărora calcularea termenelor în procedura administrativă se efectuează în conformitate cu prevederile art. 259-266 din Codul civil.

Iar în condițiile art. 261 alin. (1) Cod civil (art. 385 Cod civil în redacția din 1 martie 2019), dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, atunci ziua survenirii evenimentului sau momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Prin urmare, în speță prin prisma prevederilor art. 245 alin. (2) Cod administrativ, termenul de procedură de 30 de zile instituit de legiuitor pentru valorificarea dreptului de a depune motivarea recursului împotriva deciziei din 22 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău și-a început curgerea din ziua imediat următoare datei notificării actului judecătoresc de dispoziție respectiv – 27 august 2020 (f.d.101) și a expirat la data de 25 septembrie 2020 (zi de vineri).

Cu toate acestea, motivarea recursului Casei Naționale de Asigurări Sociale împotriva deciziei din 22 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost depusă la data de 2 octombrie 2020 (f.d.107), fapt ce denotă depunerea motivării recursului după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2) Cod administrativ.

Cu referire la argumentele invocate în cererea de recurs, precum că dosarul respectiv a fost repartizat specialistului xxxx care a și participat în cadrul examinării cauzei în instanțele inferioare, însă începând cu data de 9 septembrie 2020 acesta s-a aflat în concediul medical, fiind testat pozitiv cu infecția Coronavirus, SARS-CoV-2 (Covid-19), iar din motive independente de voința instituției 5 specialiști din 10 fiind testați pozitiv, a fost în imposibilitate de a respecta termenul de depunere a motivării recursului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ le reține ca fiind declarative, având în vedere că, faptul aflării în concediul medical a câtorva angajați ai autorității publice, în cazul dat a unui organ de stat cu statut de persoana juridică, nu poate fi calificat ca fiind un caz excepțional pentru repunerea în termen a motivării recursului prin prisma 65 alin.

(1) Cod administrativ, având în vedere faptul că conducerea recurentei Casa Națională de Asigurări Sociale, urma să organizeze și monitorizeze activitatea în așa mod, încât să nu fie afectate obligațiile de reprezentare a statului în cadrul proceselor de judecată. Mai mult ca atât o neglijență a recurentei nu trebuie să afecteze mersul normal a examinării cauzei de contencios administrativ.

Completul consideră că recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale fiind interesată în soarta soluționării prezentului litigiu, urma să întreprindă măsurile necesare de a-și proteja dreptul său de acces la instanță prin depunerea în termen a motivării recursului, care să corespundă exigențelor impuse de legiuitor, în caz contrar intervenind cu titlu de sancțiune procedurală, declararea recursului inadmisibil în temeiul articolului 246 alin. (2) lit. e) Cod administrativ.

În acest sens este relevantă și jurisprudența CtEDO în care Înalta Curte a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (Van Harn împotriva Germaniei).

În circumstanțele menționate și având în vedere că Casa Națională de Asigurări Sociale a depus motivarea recursului după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul enunțat.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh